Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0406U001190

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-03-2006

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Брижатий Вячеслав Володимирович
2. Bryzhatiy V'yacheslav Volodymyrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 08.01.01

Назва наукової спеціальності: Економічна теорія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-09-2005

Спеціальність за освітою: 7.050107

Місце роботи здобувача: Кременчуцький державний політехнічний університет

Код за ЄДРПОУ: 25171464

Місцезнаходження: 39614,Україна, м. Кременчуг, вул. Першотравнева, 20

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 08.120.01

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпропетровський університет економіки та права імені Альфреда Нобеля

Код за ЄДРПОУ: 20201672

Місцезнаходження: 49000, м.Дніпро, набережна Леніна,18

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.75.39

Тема дисертації:

1. Фінансово-інвестиційні ризики підприємницької діяльності в Україні
2. Financial Risks of Investment in the Enterprising Activities of Ukraine

Реферат/анотація:

1. Об'єктом дослідження є економічні відносини у суспільстві з приводу реалізації фінансово-інвестиційної складової підприємницької діяльності. Метою дисертаційної роботи є наукове обґрунтування концептуальних засад стосовно сутності фінансово-інвестиційних ризиків, джерел їх виникнення та форм виявлення в економіці України, а також управління ними на рівні підприємства. Логіка дисертаційної роботи підпорядкована вимогам діалектичного підходу та загальнонауковим методам дослідження. Методика теоретичної частини полягає в аналізі проблем сутності ризиків у процесі підприємницької діяльності на основі методу порівняльного аналізу. При дослідженні способів оцінки ризику фінансово-інвестиційної діяльності використовувалися методи граничного аналізу. Використання системного методу дозволило дати узагальнену характеристику непрогнозованих змін макро- та мікро середовища. У роботі широко застосовуються методи аналізу та синтезу, аналогії та порівняння, єдності історичного та логічного, наукової абстракції, математичної статистики, експертної оцінки. Одержані наукові результати визначають напрямки

формування фінансово-інвестиційної політики підприємства, мають теоретико-методологічне значення для подальшого дослідження проблем ризиків підприємницької діяльності. Прикладне значення роботи полягає у можливості використання рекомендацій щодо організації фінансового моніторингу на підприємствах для мінімізації потенційних фінансово-інвестиційних втрат, алгоритму прийняття рішень про фінансові інвестиції тощо. Наукова новизна одержаних результатів полягає в теоретичному системному обґрунтуванні проблеми фінансово-інвестиційних ризиків підприємницької діяльності для фінансово-неспеціалізованих підприємств -інвесторів та реципієнтів, визначенні особливостей їх виникнення в сучасній українській економіці та розробці механізму управління цими ризиками на підприємстві. У процесі проведеного автором дисертаційного дослідження одержано наступні результати, що становлять наукову новизну: вперше: - обґрунтовано відмінності між поняттями "ризик підприємницької діяльності" та "підприємницький ризик" на підставі виділення специфічних рис останнього як ризику усвідомленого, нестрахованого та такого, який є результатом раціонального вибору підприємця. Це дало змогу досліджувати ризик не тільки як можливість втрат, але й, перш за все, як шлях одержання додаткового економічного прибутку; - виявлено залежність рівня ризикованості прийняття рішень у фінансово-інвестиційній діяльності від моделі ринку, на якому функціонує підприємство, що дозволило запропонувати матрицю підприємницьких ризиків, адаптовану до стану конкурентного середовища його діяльності; - виділено в системі загроз для підприємства-суб'єкта попиту на інвестиційні ресурси загрози періоду емісії фондових інструментів та післяемісійного періоду, для останнього обґрунтовано такі можливі джерела загроз як: поява "конфлікту-регресу" усередині підприємства-емітента; розкриття дійсних намірів інвестора; втрата рівня якості управління підприємством-емітентом; - запропоновано поділити опортунізм менеджерів підприємства-емітента щодо фінансово-інвестиційних угод, як одну із загроз для емітента, на такі форми, як опортунізм "заради себе" та опортунізм "заради підприємства", визначено роль та зміст фактору очікувань менеджерів, його зв'язки з мотивами опортунізму, а також фактори, що визначають силу опортуністичної поведінки менеджерів; отримали подальший розвиток: - теорія середовища підприємницької діяльності за рахунок більш системного та поглибленого розгляду середовища фінансово-інвестиційної підприємницької діяльності: обґрунтовано подвійну роль фінансово-інвестиційних відносин між ринково суміжними підприємствами (можлива мінімізація ризиків, виникнення загроз нових ризиків); суб'єктів-конкурентів проаналізовано в аспектах товарного та фінансового ринку; інституціональна складова макросередовища представлена в значеннях функціональних та "стильових" особливостей; - оцінка ризиків поточної фінансово-інвестиційної ринкової діяльності підприємства-неспеціалізованого інвестора, які набувають значення ризиків епізодичного характеру і мають зовнішнє (ринково-інституційне, ринково-неінституційне) та внутрішнє (інституційна конкурентоспроможність) походження. Ринково-інституційні ризики поділено на: ризики непередбачуваного зростання попиту на фінансові інструменти; ризики непередбачуваного зменшення їх пропозиції; ризики непередбачуваної зміни умов їх відчуження. Найважливішими серед останніх виділено ризики цінових змін та ризики появи додаткових нецінових умов (свідомого та несвідомого формування); удосконалено: - аналіз основних умов появи опортуністичної поведінки менеджерів підприємства-інвестора як джерела фінансово-інвестиційних ризиків, оцінку можливих наслідків опортунізму та окремих інструментів запобігання появі таких ризиків, надані порівняльні характеристики ефективності дії цих інструментів. Виявлено, що однією з особливостей українського фондового ринку є можливість появи побічного опортунізму з боку так званої "третьої" сторони фінансово-інвестиційної угоди (певних акціонерів); - внутрішній механізм управління фінансово-інвестиційною діяльністю підприємства на підставі уточнення мотивів виходу на фінансово-інвестиційний ринок підприємств-інвесторів та підприємств-реципієнтів, а також використання запропонованих у дисертації матриць можливостей розміщення інвестицій та залучення інвестиційних коштів. Одержані наукові результати дисертаційного дослідження використано при удосконаленні внутрішнього механізму управління фінансово-інвестиційною діяльністю на ВАТ "Олімп" (довідка №179 від 23.12.2004 р.) та для удосконалення алгоритму прийняття рішень щодо фінансового інвестування та можливостей залучення фінансових інвестицій, здійснення моніторингу фінансового ринку на ВАТ "Чисті метали" (довідка №163 від 04.02.2005 р.). Нові теоретичні підходи та результати дисертаційного

дослідження використовуються також у навчальному процесі в Дніпропетровському університеті економіки та права при викладанні наступних дисциплін: "Основи економічної теорії", "Мікроекономіка", "Інвестування" (довідка №45/1 від 25.01.2005 р.).

2. The object of research - economic relations in the society concerning implementation of financial-investment component of enterprise activity. The aim of dissertation work is scientific grounding of conceptual basis of the essence of financial-investment risks, the sources of their emergence and methods of their revealing. Methods of investigations: dialectical method, general scientific methods, comparative analysis, system method, method of analysis and synthesis, method of analogy and comparison, unity of historical and logical, scientific abstraction, mathematical statistics, export estimation. Obtained scientific results determine directions of forming an enterprise's financial-investment policy, have theoretical and methodological significance for further investigating problems of enterprise activity risks. Application value of the work lies in possibility of using recommendations concerning arrangement of financial monitoring at enterprises in order to minimize potential financial-investment costs, algorithm of making decisions about financial investments and so on. The results obtained have been used at open joint-stock company "Olimp" while improving inner mechanism of management of financial-investment activity and at open joint-stock company "Pure Metals" for improving algorithm of making decisions about financial investments and possibilities of attracting financial investments and monitoring financial market. Theoretical propositions developed in dissertation are used in the process of studying such subjects as "The Fundamentals of Political Economy", "Microeconomics", "Investment" at Dnipropetrovsk University of Economics and Law. The scientific novelty of the obtained results lies in theoretical system grounding of the problem of financial-investment risks of enterprise activity for financial non-specialized enterprises - issue- and recipient enterprises, examining peculiarities of their appearance in Ukrainian economy and working out the mechanism of risk management. First time it has been proved that there is a difference between concepts "risk of enterprise activity" and "entrepreneurial risk". It appeared to be possible due to singling out specific features of the latter and considering it to be realized, noninsurable and resulted from an entrepreneur's rational choice. The dependence of risk level in financial-investment activity on the market model has been revealed first. It allowed to introduce matrix of entrepreneurial risk adapted for the state of an enterprise's competitive environment. A threat for enterprise-recipient during the issue period of fund tools and post issue period has been grounded. For post issue period there were considered the following threat sources: appearance of conflict-regress inside issue-enterprise, revealing the real intentions of investors, losing by issue-enterprise quality level of management. It was offered to divide opportunism of the issue-enterprises' managers concerning financial-investment agreements into opportunism "for one's sake" and opportunism "for an enterprise's sake". The role and content of managers' expectations factor, its connection to opportunism motives and factors which determine the strength of managers' opportunistic behaviour have been offered. The theory of enterprise activity environment has been further developed on the basis of more profound analysis of an enterprise's financial-investment activity: the double role of financial-investment relations among market adjacent enterprises (possible risk minimization, threat of other risks) has been grounded; subjects-competitors have been analyzed in frames of commodity and financial markets; institutional component of macroenvironment have been presented in meanings of functional and "style" peculiarities. Estimate of risks of current financial-investment activity of enterprise - non-specialized investor has been further developed. Risks here are to be considered as occasional risks having outer (market institutional and market non-institutional) and inner (institutional competitiveness) origin. The analysis of the main stipulation of opportunistic behaviour of investor-enterprise's managers as the source of financial-investment and estimate of possible consequences of opportunism and certain tools which are to prevent appearance of such risks have been improved. The comparative characteristics of these tools' effectiveness have been introduced. Inner mechanism of management of an enterprise's financial-investment activity has been improved on the basis of specifying investor-enterprise and enterprise-recipient's reasons for entering financial-investment market and applying matrixes of possibilities of placing and attracting investments.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петруня Юрій Євгенович

2. Petrunya Yuriy

Кваліфікація: д.е.н., 08.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осецький Валерій Леонідович

2. Осецький Валерій Леонідович

Кваліфікація: д.е.н., 08.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Калач Ганна Миколаївна

2. Калач Ганна Миколаївна

Кваліфікація: к.е.н., 08.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Холод Борис Іванович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Холод Борис Іванович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.